

Caroline Holdflod Nørgaards 8. marts-tale

Taler

Caroline Holdflod Nørgaard
Forperson for Lærerstuderendes
Landskreds

Dato

8. marts 2021

Sted

Fagbevægelsens
Hovedorganisation, Islands
Brygge

Omstændigheder

På grund af coronapandemien blev talen streamet ved FH's digitale 8. marts-fest.

- 1 Tak for ordet. Jeg står her i dag som repræsentant for de 200.000 fagligt
organiserede unge under Fagbevægelsens Hovedorganisation. Vi er
kontorelever, sygeplejestuderende og tømrerlærlinge. Vi er Fagbevægelsens
Ungdom. Og vi er her for at vise, at kampen mod sexismen går på tværs af
5 professioner. Og på tværs af generationer.

Generationerne før os har kæmpet – og vundet vigtige kampe. Vi har tilkæmpet
os retten til at stemme – til at gå på arbejde, til at uddanne os.

- 10 Vi er stadig ikke i mål: Tvungen deltid, skæve pensionsopsparinger og ulighed i
barsler er nogle af de kampe, der venter. Og så skal vi som samlet fagbevægelse
tage et endeligt opgør med de lønindplaceringer på det offentlige
arbejdsmarked, som i over et halvt århundrede har stået som en uoverstigelig
mur, som vi MÅ rive ned for at opnå ligeløn og et opgør med det kønsopdelte
15 arbejdsmarked.

Men den afgørende forskel mellem DE kampe og kampen mod sexismen er, at vi
hidtil har kendt spillebanen. Kender spillets regler. Lovgivning, reformer,
aftaler, puljer, uger, løn. Kampen mod sexismen er på mange måder anderledes.

20

For hvad er sexismen? En kultur? En handling, der ikke bliver set? En handling,
der bliver set, men ikke handlet på? Det, der bliver sagt? Og det, der ikke bliver
sagt?

- 25 I dag fejrer vi den brede enighed om, at sexismen er et problem. Fra
skurvognene til industriarbejdspladserne til frokoststuen og klasselokalet. Vi
fejrer, at MeToo endelig kom til Danmark. Vi fejrer alle dem, der var iblandt os,

30 som stod frem med deres fortællinger og skabte fundamentet for en reel forandring – heriblandt de 284 fagligt aktive, som stod frem i oktober.

Nu er tiden kommet til at tale om, hvordan vi for alvor kommer sexismen til livs.

35 Samtidig med, at vi forhandler trepartsaftale, vedtager samværs politikker, river tavsheds klausuler i stykker og etablerer whistleblowerordninger – må vi også tage os tiden til eftertænkning. Og her bliver det svært.

40 For sexismen starter ikke med kränkere, der skal fyres. Dem, der slikker i øret og deler billeder uden samtykke.

Sexisme starter hos alle, der siger ”jeg er ikke sådan en, der gør sådan noget”, og ”det sker ikke hos os”. Sexismen starter dér, hvor vi ikke lytter – der, hvor vi vælger ikke at se. Og løses først, når vi formår at pakke automatreaktionerne ned
45 – ikke siger: ”Jamen det var ikke sådan, jeg mente det” – men svarer:

”Tak, fordi du siger det. Jeg er ked af, at jeg har fået dig til at føle sådan. Det vil jeg tænke over fremover. Undskyld.” – og mener det.

50 Kulturen ændres først, når vi ikke blot anerkender, at sexisme og sexchikane findes. Men forstår vores eget ansvar – både som en del af løsningen og problemet.

55 Målet skal være en kultur uden sexchikane og overgreb. Men jeg tror ikke, målet kan være en kultur uden misforståelser, jokes, der rammer ved siden af, berøringer, der var forkertplacerede. Målet må være at skabe et fælles sprog til at tale om grænser, om magt, samtykke, undskyldninger.

60 Men dén kulturændring kommer ikke af sig selv, og den er ikke den enkeltes ansvar.

Hvis vi skal den kultur til livs, som f.eks. gør, at hver femte elev i hotel- og restaurationsbranchen har været udsat for sexchikane – og det skal vi – har vi brug for viden og handlekompetence til at se og sige fra overfor sexisme – på
65 arbejdspladserne og i uddannelsessystemet. Redskaber til at tage de svære samtaler.

I folkeskolen, gymnasier og på erhvervsuddannelserne skal vi lære langt mere
70 køn og mangfoldighed. Ikke blot seksualundervisning, men om alt det, der
rækker ud over at sætte kondomer på bananer. Om køn, grænser, magt og
samtykke.

Men en styrket uddannelsesindsats hjælper ikke meget, hvis mester,
75 praktikvejlederen, tillidsrepræsentanten – og andre, vi møder i vores første møde
med arbejdslivet, ikke også er med.

I min sidste praktik som lærerstuderende i en 6. klasse blev jeg introduceret til
klassen ved, at min mandlige praktiklærer sagde ”Jeg har noget lækkert med til
80 jer”.

Jeg blev paf, og sagde i første omgang ikke noget. Og det skal være okay. For vi
må insistere på, at ansvaret for en kultur uden sexisme er arbejdsgiverens. Er en
ledelsesopgave. Hvis ikke arbejdsgivere, ledere og fagbevægelse løfter det ansvar,
85 efterlades opgaven til de mest sårbare.

Arbejdsgivere og ledere skal kunne facilitere de gode samtaler og tage ansvar for
kulturen på arbejdspladsen. Derfor er en styrket uddannelsesindsats heller ikke
kun relevant for os i ungdommen – men for alle.

90 Det gælder hver gang, vi som fagbevægelse møder tillidsrepræsentanter,
arbejdsmiljørepræsentanter og andre faglige meningsdannere.

Men også i det formelle uddannelsessystem, når vi uddanner ledere og elev-,
95 lærlinge- og praktikansvarlige.

I dag fejrer vi, at der er kommet en bred anerkendelse af, at en sexistisk kultur
har sit ulækre greb alt for mange steder i samfundet.

100 For at komme sexismen til livs må vi alle smide skyklapperne og strække os for at
finde et fælles sprog – en fælles forståelse.

For kampen mod sexisme er ikke en kamp mellem professioner – mellem
generationer. Det er en fælles kamp.

105

Glædelig kampdag!

110 **Kilde**
Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

115 **Tags**
8. marts-tale, Fagbevægelsen, Kvindebevægelsen

Relateret
Pia Fris Laneths 8. marts-tale
8. marts 2021

120 **URI**
<https://www.dansketaler.dk/tale/caroline-holdflod-norgaards-tale-ved-fh-s-digitale-8-marts-fest>

125

130

135

140